

Afgørelser fra Arbejdsmiljøklagenævnet nr. 5/oktober 2000

Om partshøringspligt

Nyhedsbrevet omtaler Arbejdsmiljøklagenævnets mere principielle afgørelser, og der orienteres om nyt vedrørende Arbejdsmiljøklagenævnet, principielle spørgsmål m.v.

I denne udgave af nyhedsbrevet behandles spørgsmålet om pligten til at høre parterne i en sag inden der træffes afgørelse, og om måden hvorpå der partshøres.

Arbejdsmiljøklagenævnet har behandlet nogle sager om dette emne, og der kan således peges på nogle problemstillinger i forbindelse med Arbejdstilsynets sagsbehandling.

Partshøringspligten

Arbejdstilsynet er en offentlig myndighed, og er derfor underlagt forvaltningsloven, og de regler der er fastsat heri. Reglerne om partshøring har til formål at sikre, at den der er part i en sag, får lejlighed til at gøre sig bekendt med og kommentere det faktiske afgørelsesgrundlag, inden sagen afgøres.

Arbejdstilsynet skal således foretage partshøring af sagens parter over oplysninger vedrørende sagens faktiske omstændigheder, som parten ikke antages at være bekendt med, at myndigheden er i besiddelse af. Virksomheden og de ansatte der vil blive berørt af afgørelsen eller de ansattes repræsentant, sikkerhedsrepræsentanten, betragtes som parter i sager om deres arbejdsmiljø og skal derfor partshøres, før der træffes afgørelse i sagen.

Pligten til at partshøre gælder dog kun, når oplysningerne er til ugunst for den pågældende part, og er af væsentlig betydning for sagens udfald. Det er ikke altid muligt at afgøre, om en afgørelse er til ugunst for parten. I sådanne tilfælde vil der altid være pligt til at partshøre.

Arbejdsmiljøklagenævnet fandt i en sag, at Arbejdstilsynet ikke kunne undlade at høre en sikkerhedsrepræsentant alene ud fra en forudsætning om, at en afgørelse fra Arbejdstilsynet altid vil være til fordel for de ansatte.

Nævnet fandt i en anden sag, at Arbejdstilsynets samtale med en af de ansatte under et besøg på arbejdsstedet ikke opfyldte kravene til partshøring af arbejdsgiveren.

Hvordan foretages partshøring ?

Høring af parten skal som udgangspunkt gennemføres skriftligt. Det er dog muligt også at partshøre mundtligt. Mundtlig partshøring kan dog være problematisk, idet det ikke altid vil være tilstrækkeligt til at dokumentere at kravene til partshøring er opfyldt. Der er således mulighed for at partshøre telefonisk eller ved tilsynsbesøg i virksomhederne. Det kræver dog, at parterne er tilstede ved besøget. Mundtlig partshøring kræver ligeledes, at parternes svar eller udtalelser noteres i sagen. Er sagen omfangsrig eller kompliceret, bør mundtlig høring ikke finde sted.

Det vil således ikke altid være muligt at foretage mundtlig partshøring. Hertil kommer, at skriftlig partshøring letter dokumentationen for, at partshøring er foretaget.

Partshøring kan dog undlades i visse tilfælde, hvor det vurderes, at der af hensyn til de ansatte straks bør træffes afgørelse.

På de følgende sider omtales nogle af nævnets seneste afgørelser.

Fysiske belastninger ved rengøringsarbejde

Arbejds miljøklagenævnet tiltrådte et påbud om nedbringelse af fysiske belastninger ved rengøringsarbejde, idet nævnet dog fandt, at påbudet var delvist efterkommet.

En rengøringsvirksomhed, der udførte rengøring på fremmed grund, fik påbud om at nedbringe fysiske belastninger ved bæring af spande med vand og påfyldning/tømning af spande med 6-7 l vand, der blev båret mellem bygninger og op på 1. sal. Arbejds miljøklagenævnet fastholdt påbudet, men fandt, at den del af påbudet, der vedrørte påfyldning af spande og bæring af spande mellem bygningerne, var efterkommet ved foranstaltninger (indførelse af rengøringsvogne), der allerede var truffet. Nævnet kunne ikke i øvrigt på baggrund af de foreliggende oplysninger vurdere, om påbudet var efterkommet ved indførelse af en ny arbejds metode. Nævnet henviste til, at virksomheden havde metodefrihed til efterkommelse af påbudet. Nævnet udtrykte kritik af, at Arbejdstilsynet ikke kontaktede virksomheden, hvor rengøringen faktisk fandt sted, inden påbudsafgivelsen under henvisning til arbejdsmiljølovens § 20, og nævnet udtrykte kritik af, at Arbejdstilsynet havde en lang sagsbehandlingstid i remonstrationsperioden. (1999-10-0109)

Psykisk arbejdsmiljø - hjemvisning

Arbejds miljøklagenævnet hjemviste en afgørelse om afslag på at realitetsbehandle en anmeldelse af psykiske arbejdsmiljøproblemer til fornyet behandling i Arbejdstilsynet.

Arbejdstilsynet havde afvist at realitetsbehandle en anmeldelse fra nogle ansatte om psykiske arbejdsmiljøproblemer i en virksomhed. Begrundelsen for afgørelsen var alene en henvisning til en intern instruks, der fastslog, i hvilket omfang Arbejdstilsynet behandler sager om psykisk arbejdsmiljø uden henvisning til hjemmel i arbejdsmiljølovgivningen. Nævnet fandt, at afgørelsen var ufyldestående begrundet, og at begrundelsen ikke var tilstrækkeligt til at opfylde forvaltningslovens krav. (2000-10-0023)

Pladsforhold på plejehjem

Arbejds miljøklagenævnet tiltrådte påbud om foranstaltninger, der sikrede forsvarlige pladsforhold på toiletter på plejehjem.

Arbejdstilsynet havde vurderet, at pladsforhold på toiletter på et plejehjem var så trange, at de ansatte blev udsat for unødige fysiske belastninger og uhensigtsmæssige arbejdsstillinger, når de skulle hjælpe plejekrævende kørestolsbrugere ved toiletbesøg. Toiletterne målte 3,5 m x 1,67 m² med henholdsvis 60 cm og 66 cm på hver side af toilettet. Arbejds miljøklagenævnet var enig i Arbejdstilsynets vurdering, men ikke i den anførte vejledning, hvor der var henvist til en ældre boligvejledning, idet denne ikke fandt anvendelse på det konkrete tilfælde. Nævnet ændrede således påbudets vejledning for efterkommelse. (1999-10-0115)

Sundhedsskadelige belastninger af kroppens led, muskler og sener

Arbejds miljøklagenævnet tiltrådte et påbud om, at virksomheden skulle træffe effektive foranstaltninger til at nedbringe eller fjerne de sundhedsskadelige belastninger af kroppens led, muskler og sener.

Arbejdstilsynet påbød en virksomhed indenfor fiskeindustrien at træffe effektive foranstaltninger til at nedbringe eller fjerne de sundhedsskadelige belastninger af kroppens led, muskler og sener ved arbejdet med afnakning og sadling af fisk. Nævnet lagde vægt på, at der ved arbejdet var tale om højrepetitivt ensidigt gentaget arbejde, der foregik under relativ stor kraftanvendelse, og at det stort set foregik hele arbejdsdagen. Endvidere lagde nævnet lagt vægt på, at der ikke var variation i arbejdet, da de 2 jobfunktioner belastede samme muskelgruppe. Jobrotation medførte ikke en sådan afgørende forskel i bevægelsesmønstret, at belastningen derved nedsattes. (1999-10-0127).

Nævnets kompetence

Arbejds miljøklagenævnet tilbagesendte en klage over en afgørelse truffet af DANAK om gebyr for et kontrolbesøg i en BST, da det lå uden for nævnets kompetence at behandle klagen.

Arbejdstilsynet havde videresendt en klage over en afgørelse truffet af Dansk Akkreditering (Danak) om gebyr i anledning af et kontrolbesøg i en BST. Uanset hjemmelen for gebyr fandtes i arbejdsmiljølovgivningen fandt Arbejds miljøklagenævnet, at nævnet ikke havde kompetence til at behandle klage over DANAKs afgørelser. Det fremgik af arbejdsmiljølovens § 81, at nævnets kompetence alene vedrørte klager over afgørelser truffet af Arbejdstilsynet, og DANAK henhørte under Erhvervsfremme Styrelsen. Nævnet tilbagesendte klagen til Arbejdstilsynet. (2000-10-0046)

Krav til nødudgang i autoværksted

Arbejds miljøklagenævnet tiltrådte Arbejdstilsynets afgørelse om, at en smal passage i grav ikke opfylder kravene til nødudgange. Delvis hjemvisning på grund af manglende stillingtagen til dispensationsanmodning.

Arbejdstilsynet traf afgørelse om, at en passage i form af et hul på 1 gange 1 meter, hvor man skulle kravle 2 meter ind og derefter flytte en rist, ikke opfyldte kravene til en nødudgang. Nævnet var enig i, at passagen ikke var af en tilstrækkelig størrelse. Endvidere fandt nævnet, at der var nærliggende risiko for, at risten i værkstedet kunne spærres af mennesker, inventar og lignende således, at det ikke var muligt at komme op. Nævnet udtrykte kritik af Arbejdstilsynet for ikke at tage stilling til en anmodning om dispensation, som var klart og tydeligt anført i klagen, og hjemviste sagen for så vidt angik anmodningen om dispensation. (2000-10-0029).

Kulde- og trækpåvirkninger ved arbejde under halvtag

Arbejds miljøklagenævnet tiltrådte et påbud til en virksomhed om at sikre at arbejdet foregik i forsvarligt opvarmede arbejdsrum. Nævnet ophævede Arbejdstilsynets påbud om indretning af arbejdsrum med akustiske foranstaltninger.

Arbejdstilsynet påbød en virksomhed at sikre, at arbejde med kantslibning foregik indendørs i forsvarligt opvarmede arbejdsrum, og at arbejdsrummet skulle indrettes med egnede akustiske foranstaltninger således, at støjbelastninger fra slibninger reduceredes. Nævnet fandt, at arbejdet med kantslibning skulle foregå indendørs, således at de ansatte ikke blev udsat for sundhedsskadelige belastninger. Nævnet lagde vægt på, at arbejdet under halvtaget især om vinteren ville medføre kulde og træk gener for operatøren, og at der ikke forelå væsentlige årsager til, at arbejdet foregik udendørs. Nævnet ophævede Arbejdstilsynets påbud om indretning af arbejdsrummet med egnede akustiske foranstaltninger, således at støjbelastningen fra slibningen reduceres, idet arbejdet på tidspunktet for påbudet ikke foregik i arbejdsrummet.(2000-10-0036)

Vurdering af renovationssystem

Arbejds miljøklagenævnet tiltrådte Arbejdstilsynets vurdering af, at en kommunes renovationssystem ikke var i strid med arbejdsmiljøloven.

Arbejdstilsynet vurderede, at et renovationssystem ikke var i strid med arbejdsmiljøloven, uanset at det anvendte materiel ikke levede op til kravene i AT-cirkulæreskrivelse 10/1990. Nævnet tiltrådte vurderingen, idet det blev lagt til grund, at affaldet var anbragt tæt på afhentningsstedet, og der var langt mellem indsamlingsstederne. Nævnet fandt, at der ikke kunne afgives påbud, hvis forholdene var sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarlige. Nævnet bemærkede, at cirkulæret alene kunne anses for et fortolkningsbidrag i forhold til gældende regler. Cirkulæret kunne ikke i sig selv give hjemmel til en afgørelse. (1999-10-0078)

Ophævelse af påbud - hjemvisning

Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt en ophævelse af et tidligere afgivet påbud, men hjemviste sagen til fornyet behandling.

Arbejdstilsynet ophævede et tidligere afgivet påbud om velfærdsforanstaltninger ved en kommunes hjemmepleje. Nævnet fastholdt ophævelsen af påbudet, da påbudet var uklart, men nævnet fandt, at Arbejdstilsynet burde have truffet en ny afgørelse samtidig med eller umiddelbart efter ophævelsen. Sagen blev derfor hjemvist til fornyet behandling. Nævnet udtrykte kritik af Arbejdstilsynets sagsbehandling. (2000-10-0013)

Kontrolanordning på ventilationsanlæg - genoptagelsessag

Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt en afgørelse om, at procesudsugning på operationsstue på dyreklinik skulle forsynes med kontrolanordning samt alarm.

Efter aftale med Folketingets Ombudsmand genoptog nævnet sagen, idet klagers nye oplysninger til ombudsmanden skabte tvivl om behovet for procesudsugning. På nævnets anmodning udførte Arbejdstilsynet et litteraturstudie vedrørende ansattes udsættelse for bedøvelsesgasser på dyreklinikker. På dette grundlag fastholdt nævnet, at der ved arbejdet med bedøvelse af dyr var en sådan risiko for sundhedsskadelig forurening, at der skulle etableres procesudsugning, og at denne udsugning skulle forsynes med en kontrolanordning for utilstrækkelig funktion samt alarm. (1999-10-0086)

Arbejdets udførelse - brandfarlige dampe

Arbejdsmiljøklagenævnet tiltrådte et påbud om foranstaltninger til forebyggelse af eksplosioner m.v. Afgørelsen blev suppleret med krav om sikkerhedsskiltning. Arbejdstilsynets vejledning om efterkommelsen blev ændret.

En virksomhed foretog gulvbelægning med acrylmateriale mærket meget brandfarlig. En vvs montør blev dagen efter stærkt forbrændt under arbejde i kælderen under stedet, hvor der var udført gulvlægningsarbejde. Arbejdstilsynet vurderede, at dampe fra gulvlægningen på grund af utilstrækkelig ventilation var sivet ned i kælderen i en koncentration, som kunne antændes. Politiets efterforskning af ulykken kunne hverken be- eller afkræfte, at acryldampe var årsag til branden. Nævnet fastholdt, at der skulle være tilstrækkelig ventilation, men supplerede dette med krav om sikkerhedsskiltning. Nævnet ændrede vejledningen til, at påbudet enten kunne efterkommes ved mekanisk ventilation eller ved naturlig ventilation suppleret med målinger. (1999-10-0112)

BST kontingentpolitik

Arbejdsmiljøklagenævnet ophævede en afgørelse om en BST's kontingentpolitik, da der ikke fandtes at være hjemmel til en sådan afgørelse.

En branche-bedriftssundhedstjeneste (BST) tilbød virksomheder medlemskab til en pris af kr.1.000 uanset antal ansatte. Ydelser fra BST'en kostede timetakst. Arbejdstilsynet fandt, at denne kontingentpolitik var i strid med intentionerne i arbejdsmiljøloven og BST-bekendtgørelsen, idet der forelå et incitament til ikke at bruge BST. Arbejdstilsynet meddelte BST'en, at den snarest skulle bringe sin kontingentpolitik i overensstemmelse med praksis på området. BST'en klagede med henvisning til, at dens bestyrelse havde ret til suverænt at fastsætte kontingentet. Nævnet ophævede afgørelsen, da der ikke var hjemmel i arbejdsmiljølovgivningen til et indgreb af denne karakter overfor en privat virksomhed. (2000-10-0011)

Sager afgjort i perioden juni 2000 - september 2000